

UDENRIGSMINISTERIET

Dato 20. marts 2015

Spørgsmål fra
Udenrigsudvalget til
udenrigsministeren af 26.
februar 2015. URU
alm. del spm. 111 stillet
af Trine Mach (SF).

Spørgsmål 111

Vil ministeren kommentere artiklen ”Trods seks måneders våbenhvile er ikke ét hus genopbygget i Gaza” i Kristeligt Dagblad den 26. februar 2015?

I den forbindelse bedes ministeren svare på følgende spørgsmål:

- Hvordan ser ministeren på, at det fortsat er overordentligt vanskeligt at få indført det nødvendige byggemateriale for at kunne give mennesker deres huse tilbage, herunder om Israel kan siges at være en konstruktiv medspiller her?
- Mener ministeren, at Gaza Reconstruction Mechanism kan bruges, og mener ministeren, at det er politisk og økonomisk hensigtsmæssigt, at det internationale samfund endnu engang finansierer tiltag til genopbygning af Gaza uden, at det grundlæggende problem, nemlig den israelske blokade, adresseres?
- Hvad er ministerens holdning til, at Israel gennem mekanismen ikke alene kontrollerer genopbygningsmateriellet, der skal ind i Gaza, men også får adgang til personoplysninger om de palæstinensiske familier, der skal have repareret eller genopbygget deres huse?

Svar

Den i spørgsmålet omhandlede artikel i Kristeligt Dagblad tegner et mørkt billede af situationen i Gaza. Samtidig formidler artiklen, at der eksisterer en kompleks og uløst situation i forhold til Gaza, der har stået i vejen for gennemførelsen af de planlagte genopbygningsaktiviteter.

Genopbygningen af Gaza går alt for langsomt. Jeg kan dog ikke tilslutte mig artiklens overordnede budskab om, at der slet intet er sket i forhold til genopbygning af Gaza.

Gennemførelsen af den FN-forhandlede mekanisme (Gaza Reconstruction Mechanism) til brug for indførsel af genopbygningsmaterialer mv. til Gaza, som

Israel og det palæstinensiske selvstyre under FN-ledede forhandlinger aftalte i efteråret 2014, har ifølge FN i sig selv ført til visse resultater. Således peger FN's Særlige Koordinator for den mellemøstlige fredsproces, Robert Serry, efter sit besøg i Gaza den 2. marts 2015 på, at Gaza Reconstruction Mechanism indtil videre har givet over 70.000 personer i Gaza adgang til at modtage byggemateriel, og at omkring 55.000 af disse personer har benyttet sig heraf. Ifølge Serry er en væsentlig grund til den kun langsomt fremadskridende genopbygning, at mange af de over 70.000 beboere i Gaza, som har adgang til byggemateriel, ikke har midler til at købe det eller til at iværksætte byggeriet. Her spiller de uindfriede tilsagn fra det internationale samfunds side om bidrag til Gazas genopbygning en rolle. Derfor er det vigtigt, at det internationale samfund ud over at opretholde presset på parterne også selv gør, hvad det har lovet.

Gaza Reconstruction Mechanism er alene tænkt som en midlertidig foranstaltning for at imødegå akutte behov. Mekanismen kan ikke erstatte en ophævelse af de restriktioner, som Israel siden 2007 har haft opstillet for varer og personer ved israelske passagesteder til og fra Gaza. Den situation forstærkes af, at Rafah-forbindelsen mellem Egypten og Gaza nu er lukket for stort set al passage. En forudsætning for en stabil og fungerende økonomi i Gaza er, at blokaden ophører. I den sammenhæng er det væsentligt, at de omgivende politiske faktorer kommer på plads. Der er behov for en holdbar våbenhvileaftale mellem Israel og Hamas efter konflikten sidste sommer. Og der er behov for, at det palæstinensiske selvstyre gradvist overtager regeringsfunktionerne i Gaza, herunder på sikkerhedsområdet og ved passagestederne ind og ud af Gaza.

FN har oplyst om Gaza Reconstruction Mechanism, at det palæstinensiske selvstyre står for udvælgelsen af de erhvervsdrivende, der indstilles til at kunne købe og sælge varer under Gaza Reconstruction Mechanism. De er alle fra den private sektor og har deres forretningssted i Gaza. Efter at være udvalgt skal de pågældende sikkerhedsgodkendes af de israelske myndigheder. Endelig sikrer FN, at de erhvervsdrivende opfylder krav til bl.a. opbevaring af materialerne i Gaza for særligt at sikre mod tyveri heraf. FN er ikke involveret i hverken godkendelse af de private erhvervsdrivende eller oprindelsesstedet for deres varer. Ifølge FN's oplysninger underlægges de private erhvervsdrivende ikke krav fra selvstyret med hensyn til, hvilke materialer der skal indkøbes, og hvor disse materialer indkøbes.

Hvad angår personoplysninger om palæstinensiske familier har FN oplyst, at Israel alene har adgang til navnet på ejeren af de bygninger, der skal repareres eller genopbygges, og til mængden af cement, som den pågældende ejer er godkendt til. Oplysningerne bruger de israelske myndigheder til at sammenholde den importerede mængde cement med den mængde, der er godkendt til salg i Gaza, for at hindre videresalg af byggematerialer på det sorte marked.

Danmark har leveret på de løfter om genopbygningsbistand, som blev annonceret på Cairo-konferencen den 12. oktober 2014. I alt 60 mio. kr. blev om-allokeret til

genopbygning i Gaza inden for den kommunale sektor. Midlerne er ydet gennem det særlige genopbygningsvindue, som Verdensbanken oprettede til formålet i den eksisterende trustfund for infrastruktur, som også omfatter den kommunale sektor. Det danske bidrag blev overført i 2014, så snart mekanismen var blevet godkendt af Verdensbankens bestyrelse.

Den humanitære situation i Gaza er fortsat meget kritisk. Derfor er de palæstinensiske områder en prioritet i dansk humanitær bistand, hvortil Danmark årligt bidrager med betydelige beløb. I 2014 bidrog Danmark med omkring 63 mio. kr. i humanitær bistand til de palæstinensiske områder gennem danske og internationale humanitære organisationer. Heraf blev omkring 25 mio. kr. ydet som en ekstraordinær humanitær bevilling til UNRWA og UNICEFs indsatser i Gaza. Dertil kommer de ikke-øremærkede midler til FN's humanitære fond (CERF) og kernebidragene til FN-organisationerne, som bl.a. vil kunne anvendes i Gaza. Det bemærkes, at UNRWA også i 2014 modtager et årligt kernebidrag på omkring 90 mio. kr.

Danmark har på anmodning fra det palæstinensiske selvstyre fremskyndet sine udbetalinger for 2015 via EU's mekanisme for direkte finansiel støtte til Palæstina (PEGASE) på i alt 80 mio. kr. (øremærket finansiel støtte) samt det ikke-øremærkede, faste bidrag til UNRWA på 76,5 mio. kr. (85 pct. af et samlet bidrag på 90 mio. kr. - de resterende 15 pct. afhænger af UNRWA's performance). Begge beløb er blevet betalt i januar 2015.

Hensynet til befolkningen i Gaza vejer så tungt, at det internationale samfund, herunder Danmark, fortsat må medvirke til at finansiere en genopbygning af Gaza. Det gælder på trods af de mange grundlæggende problemer, som er forbundet hermed. Tillige vil det være nødvendigt at fortsætte bistanden til resten af Palæstina.

Danmark har ikke mulighed for på egen hånd at sikre, at forholdene for befolkningen i Gaza normaliseres, da situationen i forhold til Gaza og dens befolkning grundlæggende er afhængig af en løsning på konflikten mellem Israel og Palæstina og herunder en afklaring af magtforholdene i Gaza. Alle involverede parter har et ansvar herfor. Regeringen arbejder overordnet, særligt gennem EU, for, at fredsforhandlinger mellem Israel og Palæstina vil føre til et resultat, der indebærer den nødvendige samlede fredsløsning mellem de to parter.